

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiae, Speculum Disciplinae, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

Detestatio carnalis amoris. Cap. XXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

Detestatio carnalis amoris.

CAP. XXVII.

SPIRITUALIS dilectio à Spiritu sancto denominata est, à quo fluit qui amor Patris & Filij dicitur. Illa est quæ mandatur nobis à Domino: & meritoria est per se sola, & duas priores efficit meritorias, quando ab ea reguntur, scilicet naturalem & socialem. Cupidam autem non ordinat, sed tolerat & temperat, ne excedat: quia magis quærit utilitatem propriam quàm illius quem videtur amare. Carnalem verò odit & fugit, vel fugat & execratur & exterminat, nec unquam erit fida societas inter eas: & quantum vna ipsarum augetur, tantum altera minuitur: licet inter coniuges propter sacramenti virtutem si moderata fuerit excusetur. sed à spiritualibus qui plenam Deo voverunt continentiam, tanto magis premenda est carnalis dilectio & euellenda, quanto indecentior apparet macula in candida bysso quàm in rudi sacco. Quæ enim societas luci ad tenebras, & quæ cõuentio Christi ad Belial? Vnde bene dicitur in libro Sapientie: O quàm pulchra est casta generatio cum charitate! Sed quia solet quandoque se palliare carnalis dilectio sub specie spiritualis, sicut zizania sub tritico; vt de viridario religiosæ vitæ euelli possit aliquas eius species quasi noxias herbas ad cautelam inexpertis breuiter ostendamus, per quas dinoscatur distantia spiritualis amoris à carnali. Spirituales enim dilectio nobilis virtus est: & ideo ne vilescat admixtione carnalis amoris, sicut balsamus sophisticatus vilibus liquoribus, vel sicut aliæ nobiles species falsitatis admixtione vitiantur, longè est inde & subtiliter segreganda.

2. Cor. 6, 14

Sap. 4, 8

ganda. Esa. Vinum tuum mixtum est aqua, ^{Isa. 1. 24}
 id est, amor spiritualis vitiatuſ est amore car-
 nali. Sic prauſ caupones vendunt viliora ſub
 ſpecie melioris: & hoc maximè inebriatis &
 rudibus, qui neſciunt diſcernere pretioſum à
 vili. Ioan. Omnis homo primùm bonum vi- ^{Ioan. 2. 30}
 num ponit: & cùm inebriati fuerint, &c. Sic <sup>Simile
elegans</sup>
 ſæpe mutatur amor, qui primò bonus & ſpiri-
 tualis videbatur, cùm diſcretionis & ſobrieta-
 tis metas exceſſerit, in carnalem: quia aſtutus
 diabolus primò occultat tentationis laqueum,
 donec amor increſcat & tenax fiat (ſicut viſcus
 quo capiuntur auiculæ) vt cùm ſibi mutuò
 conglutinati fuerint inſeparabili amore dile-
 ctus & dilecta, improuidos ſimul in inguine
 transfodiat carnalis concupiſcentiæ mucrone,
 cùm ab inuicem iam nequeunt ſeparari. Po-
 tiùs namque ſibi mutuò conſentiunt ad quæ-
 que aperta vitia, quàm velint fidem quã iam
 ex lōgo tempore integram ſibi ſeruauerūt, ali-
 quatenus violare, vel omnia ſeruitia perdere,
 quæ ſibi mutuò impenderunt. Et licet hoc
 cum multo cordis dolore faciunt, præuālet ta-
 men amoris violentia, quæ mentis vigorem
 ſolita eſt emollire: ſicut Dalila Samſonem for- ^{Jud. 16.}
 tiſſimum virum ſuis blanditiis eneruauit, &
 cæteris hominibus ſimilem effecit, & ſpiritu
 Dei effugato tradidit eum hoſtibus ligādum,
 cæcandum, incarcerādum, ad molam trahen-
 dum, circumagitandum & illudendum. Nec <sup>Hoſtis
noſter non
dormit,
nec vnquã
fatigatur.</sup>
 radio vincitur hoſtis nequiſſimus, nec labore,
 nec diuturnitate laſſatur, ſi quo modo poſt
 longa tempora potuerit efficere quod intendit,
 cùm ad nihil aliud omni tempore vacet vel
 ſtudeat: nec alia cura ſit occupatus, niſi quo
 modo ſubuertat bonos, & malos præcipitet in
 deterius, & retineat in peccato, & impediāt à <sup>Carnalis
amoris in-
dicia</sup>
 proſectu ſalutis. Primum ergo indicium car-
 nalis

nalis amoris est, quod cum spiritualis dilectio
 spiritualibus tantum eruditionibus & ædifi-
 catoriis collationibus pasci soleat, & nugas &
 otiosas fabulas fastidiat: isti econverso pauca
 de spiritualibus, & plurima de inutilibus con-
 fabulationibus, & maxime de mutua dilectio-
 ne insatiabiliter ruminant, quantum ipse eam
 & illa ipsum diligat: ita quod ad huiusmodi
 colloquia non sufficiant horæ, non dies, non
 qualibet tempora, sed semper quando conue-
 nire possunt, copiosam habent loquendi mate-
 riam indeficienter. Secundum carnalis amoris
 indicium est, insolentia gestuum & morum,
 quando sunt pariter se taliter amantes, amo-
 rosè se mutuò respiciunt: latus lateri, femur
 femori: manus ad manum tenent & compri-
 munt: deinde brachia & lacertos, humeros &
 vbera sub vestibus, & vltiora tangendo blan-
 diuntur. Aliquando amplexus & furtiva oscu-
 la iunguntur, & similia: sicut in secularibus
 amatoribus notari potest. Econverso spiritua-
 lis dilectio tantam disciplinam seruat in oc-
 culto sicut in publico, quæ nec angulos quatit
 sed fugit, nisi quando secum quis habitare de-
 siderat, & soli Deo vacare. Cum homine au-
 tem colloquens maxime si vir cum femina lo-
 quitur, continet oculos, & manus & omnia
 membra sub custodia modesta: ita quod etiam
 studiosus observator non inueniret, in quo eos
 reprehenderet. Tertium est inquietudo cor-
 dis: quando sunt absentes cogitando de se in-
 vicem ubi sit ille dilectus, quid agat, quando
 veniet, quamdiu me deseruit, si de me cogitet,
 si ex absentia eius amor circa me forte in ali-
 quo reperit: quàm longo tempore iam nihil
 mihi demãdauerit, & quid in causa esse possit:
 quomodo valet in corpore: & ita suspenso cor-
 de nec orare liberè potest, nec de Deo quietè
 medi-

meditari, vel aliud agere distracto & occupato animo circa dilectum, nisi quando audit aliquid de eo prosperum vel loquitur, hoc est ei refrigerium qualecunque. Spiritualis dilectio hæc non curat, sed quiescit in Deo, & amicum suum fideliter in oratione Deo commendat, cum fuerit oportunum sine inutili distractione, compatitur ei & congaudet sicut ratio dictauerit faciendum. Quartum indicium carnalis amoris est, impatientia condilecti: scilicet si aliquam secum diligat, si benignè aliquam saluet, si aliqua beneficia ei exhibeat: ex quibus timet ne fortè amor alterius præualeat, & erga se tepescat, inde dolet & tristatur. Spiritualis autem dilectio vult omnes secum diligere, & in hoc gaudet: quia charitas est sui communicatiua: & quanto magis dilaturatur, tanto ampliùs augetur: sicut ignis quo plura fomenta accipit eo magis excrefcit. Quintum est ira & conturbatio: quia tantum (vt vulgo dicitur) se diligunt, quòd præ nimia dilectione non possunt sibi parcere à molestia læsionis. Sic enim metas excedit aliquando eorum dilectio inordinata in blandiendo: ita quandoque excedit in conturbando, maximè cum vnus alterum in aliquo offendit, non satisfaciendo sibi in his quæ desiderat, vel aliam personam vt ei videtur plus amando: quia quo tenerior est dilectio, eo molestior est offensus. Inde surgunt querelæ & impropria impensorum beneficiorum, & magnæ fidei, quæ iam perditæ videntur apud ingrati. Sequuntur etiam detestationes & iuratoriæ promissiones, quòd nunquam deinceps velit ipsum diligere, qui sic retribuit sibi mala pro bonis, & odium pro dilectione. Aliquando adiunguntur clamores, contumeliæ, vituperia, maledicta, infamationes, prodiones secretorum, & multa incon-

uentientia huiusmodi, sicut saepe experimur. Spiritus verò amor pacificus est, tractabilis, ignoscens errori & infirmitati proximi, & in spiritu lenitatis instruens in aliquo praecipuum delicto. Sextum est munuscula & dulces literae amatorij dictaminis, conuiuia, & morselli ab ore dilecti rapti, & quaelibet alia quae dilectus contrectauit, vel quibus usus est, quae quasi pro reliquijs venerantur, & pro memoriali conseruantur pro inuentiuo continuo amoris. E contra sicut dicit Hieronymus, Crebra munuscula, & fasciolas, & zonas, & pregestatos cibos, & dulces & suaves amoris literas sanctus amor non habet.] Purae orationes, edificatoriae & in spiritu instructiones, & in necessitate pie subuentiones sunt spiritualis amoris fulcimenta. Septimum est inordinata dissimulatio vitiorum ad inuicem, scilicet quod ita se diligunt mutuo, quod etiam vitia sua diligunt & fouent: & excusant & astant sibi mutuo contra arguentes & corrigentes ea, confederati ad malum, sicut fur furẽ, adulter adulterum diligit in malo. Spiritus autem dilectio cum omnium vitia detestetur, singulariter tamen odit ea in specialiter dilectis. Sicut enim pater magis dolet deformitatis maculam in filio quam in alieno: sic Deus peccata omnium odit, & tamen quodammodo durius punit ea in amicis suis singularibus quam in alijs. sicut apparet in Dauid qui grauissime pro peccatis punitus est. Apoc. Ego quos amo, arguo & castigo. Ostensis ad cautelam carnalis amoris indicijs, quae se quandoque palliant sub specie spiritualis dilectionis, ut ignaros decipiant, ad spiritualis dilectionis profectus considerandos redeamus, & quibus gradibus constant videamus.

1. ep. 2.
ad Nepot.

2. Reg. 22.
Et 24.
Apoc. 3, 19